ತಂಂಗಾ ವೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ

೧೯೦ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಗೋವಿಂದಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ). —ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು **ನಿರಾವರಿ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗೆಕಂಡ ಪ್ರೆಶ್ನೆ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರೇ** ?

- ಮಾಲತಿ ನದಿಗೆ ತುಂಗಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಗತಿಯು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ?
- ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವ ಜಮಿಾನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು ? (ಆ)
- ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು ?
- (ಈ) ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ?
- (ಉ) ಪುನರ್ ವಸತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್ಡ್ ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).__

- (ಅ) ಪರಿಶೀಲನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.
- (ಆ) ೨,೩೪,೦೦೦ ಎಕರೆಗಳು.
- ಸುಮಾರು ೨೪.೦೩೧ ಎಕರೆಗಳು. (m)
- (ಈ) ಪೂರ್ವಭಾವಿ ವರದಿಯಂತೆ. ೧೯೮೦_೮೧ನೆಯ ದರಗಳ ಸೂಚಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೧೩೭೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿವರವಾದ ವರದಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಂತರ, ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- (ಉ) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಂವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಜಿ. ಗೋವಿಂದಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಜನರು ಗಾಬರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆುದರೆ ೧೯೫೯–೬೯ ರಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ಮುಳುಗಡೆ ಯಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ವ್ಯವಸ್ಥಿ ತವಾಗಿ ಆಗದೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಇಂದು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೈವಸಾಯಗಾರರು ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ನಮಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಹುವೆಂದು ಜನ ಹೆದರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಹೆದರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೨೪ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗು ತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ೨ ಲಕ್ಷ ೩೪ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾ**ರಂ ಎಕರೆ ಮು**ಳುಗಡೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ತುಂಗ ಅಣೆಕಟ್ಟಿ ನಿಂದ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಡೆ ಯಾದವು ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಜನ ಭೀತಿಗೆ ಎಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಇನ್ ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಡಿವಿಜನ್ ನ್ನು ನೇವುಕಮಾಡಿ ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರ ಯೋಜಿನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಇನ್ ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಸಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಪುುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೪,೦೩೧ ಎಕರೆ ಮಾರುತಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಮುಳುಗಡೆ ಯಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಖರಾಬ್ ಜವಿಸಾನು ೧೪೭೧ ಎಕರೆ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ೧೫,೧೦೨ ಎಕರೆ. ತರಿ ಜಮಿಾನು ೫೭೮೧ ಎಕರೆ. ಭಾಗಾಯ್ತು ೭೮೬ ಎಕರೆ, ಖಷ್ಕಿ ೮೨೯ ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ತೋಟ ೬೨ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಳೆವಳವನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಪಾಯಂವಾಗು ತ್ತದೆಂದಂ ದೂರು ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಧಕಬಾದಕಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಶಿಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯುಸುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರಂತೆಯೇ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೂ ಪುನರ್ ವಸತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಸವನಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ನಾವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

೧೯೧ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಕಾಂತ (ಗಂಲ್ಬರ್ಗ) —ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ **ಮತ್ತು** ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

- ಅ) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರವುಗಳೇನು ?
 - ಆ) ಗುಲ್ಬರ್ಗದಿಂದ ಅಫಜಲಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ನಗರದಲ್ಲಿನ ಮಾರ್ಗದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯ ಪನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮುಂತ್ರಿಗಳು).—

- ಆ) ಈ ವಿಷಯಂವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು
- ಆ) ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು

ವಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಒಟ್ಟು ೨೦.೨ ಕಿ, ಮಾ. ರಸ್ತೆ ಈ ಕಾರ್ಪುರೇಷನ್ ಎಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೭೮.೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚುಬರುತ್ತದೆಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವುಕಡೆ ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರಿಗೆ ಮಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇರೀತಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರಿಗೆ ಮಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇರೀತಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರಿ ಕೂಡ ಮುಂದೆಬಂದರೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ನಾರ್ಮಲ್ ಬಜ್ಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದೇಸಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಸಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಕಾಂತ.—ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬು**ದನ್ನು ಷೇಳುತ್ತೀರಾ** ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ೫ ಲಕ್ಷ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ವಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಏನು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ೮೩–೮೪ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆ ಮಕೊಳ್ಳುವು ದಕ್ಕೆ ಆಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಪ್ ಸಂ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.